

**Archdiocese of Galveston-Houston
LoiNhapThe Theological Institute
Introduction to Scripture 8
Đã Nhập vào Thánh Kinh 8**

Phaolô Phạm Xuân Khôi or Paul Pham
713-398-1554
giaolygh@gmail.com
<http://www.evangelization.space>

**The New Testament
& The Synoptic Gospels**

Gioan 20:19-31

Vào buổi chiều ngày thứ nhất trong tuần, những cửa nhà các môn đệ họp đều đóng kín, vì sợ người Do-thái, Chúa Giêsu hiện đến, đứng giữa các ông và nói rằng: "Bình an cho các con". Khi nói điều đó, Người cho các ông xem tay và cạnh sườn Người. Bấy giờ các môn đệ vui mừng vì xem thấy Chúa. Chúa Giêsu lại phán bảo các ông rằng: "Bình an cho các con. Như Cha đã sai Thầy, Thầy cũng sai các con". Nói thế rồi, Người thổi hơi và phán bảo các ông: "Các con hãy nhận lấy Thánh Thần, các con tha tội ai, thì tội người ấy được tha. Các con cầm tội ai, thì tội người ấy bị cầm lại". Bấy giờ trong Mười hai Tông đồ, có ông Tôma gọi là Đidymô, không cùng ở với các ông, khi Chúa Giêsu hiện đến. Các môn đệ khác đã nói với ông rằng: "Chúng tôi đã xem thấy Chúa". Nhưng ông đã nói với các ông kia rằng: "Nếu tôi không nhìn thấy vết đinh ở tay Người, nếu tôi không thọc ngón tay vào lỗ đinh, nếu tôi không thọc bàn tay vào cạnh sườn Người, thì tôi không tin"

Tám ngày sau, các môn đệ lại họp nhau trong nhà và có Tôma ở với các ông. Trong khi các cửa vẫn đóng kín, Chúa Giêsu hiện đến đứng giữa mà phán: “Bình an cho các con”. Đoạn Người nói với Tôma: “Hãy xô ngón tay con vào đây, và hãy xem tay Thầy; hãy đưa bàn tay con ra và xô vào cạnh sườn Thầy; chớ cứng lòng, nhưng hãy tin”. Tôma thưa rằng: “Lạy Chúa con, lạy Thiên Chúa của con!” Chúa Giêsu nói với ông: “Tôma, vì con đã xem thấy Thầy, nên con đã tin. Phúc cho những ai đã không thấy mà tin”.

Chúa Giêsu còn làm nhiều phép lạ khác trước mặt các môn đệ, và không có ghi chép trong sách này. Nhưng các điều này đã được ghi chép để anh em tin rằng Chúa Giêsu là Đấng Kitô, Con Thiên Chúa, và để anh em tin mà được sống nhờ danh Người.

Mừng Chúa Phục Sinh

ĐK: Al-le-lu-ia! Al-le-lu-ia! Al-le-lu-ia!

1/ Trần gian, Thiên Quốc cùng chung tâm hồn. Mừng con Thiên Chúa Phục Sinh khai hoàn. Hân hoan kính dâng cung hát tiếng đàn. Al-le-lu-ia.

2/ Kia Con Thiên Chúa toàn năng nhân lành. Vì yêu nhân thế đành chết khổ hình. Đem cho chúng sinh ơn sống thái bình. Al-le-lu-ia.

3/Từ nay Con Chúa dạy cho nhân trần. Đường lên Thiên Quốc hiển vinh vô ngần. Đau thương khối tan; vinh phúc: đá vàng. Al-le-lu-ia.

4/ Đoàn con ghi nhớ hồng ân muôn đời. Từ trong u tối được ra sáng ngời. Tin yêu Chúa ban vinh phúc cõi trời. Al-le-lu-ia.

New Testament

The the writings of the New Testament hands on “the ultimate truth of God’s Revelation. Their central object is Jesus Christ, God’s incarnate Son: his acts, teachings, Passion and glorification, and his Church’s beginnings under the Spirit’s guidance”
(CCC 124)

Các sách Tân Ước “truyền lại chân lý tối hậu của mạc khải của Thiên Chúa. Đối tượng chính của chúng là Chúa Giêsu Kitô, Con Thiên Chúa nhập thể: các việc làm và giáo huấn của Người, cuộc khổ nạn và việc tôn vinh Người, và những bước đầu của Hội Thánh Người dưới tác động của Chúa Thánh Thần.
(GLHTCG 124)

New Testament Canon

• 4 Gospels	• 4 Sách Tin Mừng
• Acts of the Apostles (Chronicle)	• Tông Đồ Công Vụ (Biên niên)
• 13 Letters of St. Paul	• 13 Thư của Thánh Phaolô
• Hebrews (Anonymous Letter)	• Thư Do Thái (Tác giả vô danh)
• 7 Catholic Epistles	• 7 Thư Công Giáo
• Revelation (Apocalypse)	• Khải Huyền (văn thể Khải Huyền)

New Testament Canon

Criteria for acceptance into the Canon

- Derived from the Apostles,
- Wide circulation and acceptance,
- Reflected traditional faith of the early Christian community.

Điều kiện để được nhận vào Quy Điển

- Nhận được từ các Tông Đồ,
- Được phổ biến và đón nhận cách rộng rãi,
- Phản ánh đức tin theo truyền thống của cộng đồng Kitô hữu thời sơ khai.

Stages of Gospel Formation (HO #4)

• What is a Gospel?	• Một Tin Mừng là gì?
• Mark 1:1 Greek word is εὐαγγέλιον, euangelion (eu- "good", -angelion "message") means "good news"	• Mc 1:1 Tiếng Hy Lạp là εὐαγγέλιον, euangelion (eu- "tốt", -angelion "message") means "tin mừng"
• Not a biography in the modern sense – these are theological documents (John 20:31)	• Không phải là một tiểu sử theo nghĩa hiện đại – đó là những tài liệu thần học (Ga 20:31)
• Were they necessarily written by eyewitnesses? (Lk 1:1-3)	• Chúng có cần phải được viết bởi các nhân chứng không? (Lk 1:1-3)
• Three stages	• Ba giai đoạn
• The life & teachings of Jesus	• Đời sống & giáo huấn của Chúa Giêsu
• Oral Tradition	• Truyền thống truyền khẩu
• Written Gospel	• Tin Mừng được viết

New Testament Forms

Gospels - Tin Mừng:

- Pronouncement Stories - Các truyện về rao giảng (Mt 9:1-8)
- Miracle Stories - Các truyện về Phép Lạ (Mk 2:1-12)
- Saying (Teaching) - Các lời Giáo Huấn (Mt 5-7)
- Parables - Các Dụ Ngôn (Mt 13)
- Liturgy - Hymns - Phụng Vụ - Thánh Thi (Jn 1; Lk 2:67-79)
- Infancy Narrative - Trường Thuật Thời Thơ Ấu (Mt 5:13-16; Lk 1,2)
- Passion Narrative - Trường Thuật Thương Khó (Mk 14-16)

Letters - Thánh Thư

- Opening Formula - CT Mở đầu
- Thanksgiving - Tạ Ôn
- Body / Message - Thân bài/sứ điệp
- Closing Formula - CT Kết Thúc

History - Lịch Sử

- Acts - Tông Đồ Công Vụ
- Apocalyptic - Khải Huyền
- Revelation - Sách Khải Huyền

The Synoptic Question

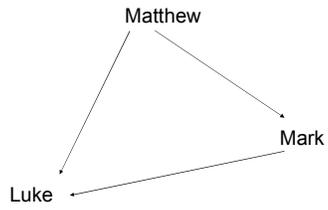
- Matthew, Mark, and Luke are extremely similar
 - Follow the same general chronology and organization
 - Many passages are word for word verbatim
- Called the synoptics because they can be "seen together"
- Basic question by scholar: Who copied from whom?
- Matthêu, Marcô, và Luca rất giống nhau
 - Theo cùng một thứ tự thời gian và cấu tạo tổng quát
 - Nhiều đoạn văn giống nhau từng chữ một
- Được gọi là nhất lãm vì chúng có thể được "xem cùng với nhau"
- Câu hỏi căn bản mà các học giả đặt ra: Ai chép của ai?

The Synoptic Question

- There is basically nothing in Mark that is not found in Matthew or Luke
 - Those few things that are missing tend to be either extraneous details or things that make the passage harder or more difficult
- There is some material in both Matthew and Luke that is not found in Mark
- There is some material in Matthew not found in Mark or Luke
- There is some material in Luke not found in Mark and Matthew
- Căn bản thì không có gì trong Marcô mà không được tìm thấy trong Matthêu hoặc Luca
 - Một số điều điều bỏ sót thường là các chi tiết rườm rà hay những điều là cho câu trở nên khó hiểu và tối nghĩa hơn
- Có một số tài liệu trong cả Matthêu và Luca mà không được tìm thấy trong Matthêu
- Có một số tài liệu trong Matthêu mà không có trong Marcô or Luca
- Có một số tài liệu trong Luca mà không tìm thấy trong Marcô và Matthêu

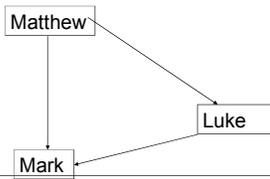
The Synoptic Question

“Augustinian hypothesis”

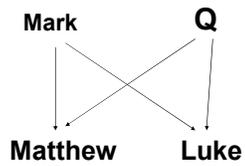
The Synoptic Question

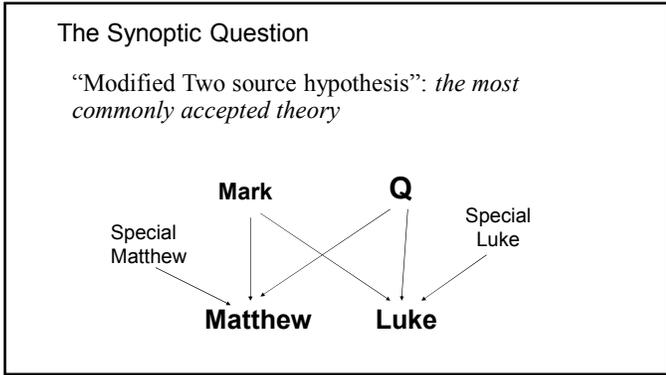
Griesbach Two Gospel hypothesis

The Synoptic Question

“Two source hypothesis”

- Special Matthew & Luke**
☐ Jesus' Genealogy ▪ Mt 1:1-16 vs. Lk 3:23-38 ☐ Infancy Story ▪ Mt 1, 2 vs Lc 1, 2 ☐ Sermon on the Mount ▪ Mt 5:1-10 vs. Lk 6:17-23)	☐ Gia phả Chúa Giêsu ▪ Mt 1:1-16 vs. Lc 3:23-38 ☐ Câu chuyện thời thơ ấu ▪ Mt 1, 2 vs Lc 1, 2 ☐ Bài giảng trên Núi ▪ Mt 5:1-10 vs. Lc 6:17-23)

- Synoptic Problem is still a debatable problem**
Problems with Marcan Priority • Against 19 centuries of tradition • Not known by Alexandrian Church' Fathers • No proof of the existence of the document Q • The motives of some of its advocates: • It has fewer miracles • Other Gospel authors put words in Jesus' mouth • No mention about the Church or the Key to Peter.	Những trở ngại của ưu tiên Marcô • Ngược lại 19 thế kỷ theo truyền thống • Không được các Giáo Phụ Alexandria biết đến. • Không có bằng chứng về sự hiện hữu của tài liệu Q • Động cơ đàng sau một số người chủ trương nó: • Nó có ít phép lạ hơn • Các tác giả Tin Mừng khác bịa đặt lời nói của Chúa Giêsu • Không nói đến Hội Thánh và hay việc trao chìa khoá cho Thánh Phêrô.

Overview of the Synoptic Gospels

• General Outline • Prologue • Ministry in Galilee • Journey to Jerusalem • Passion, Death, and Resurrection • Central Theme of the Synoptic Gospels: The Proclamation of the Kingdom of God or the Kerygma.	• Dàn bài Tổng quát • Dẫn Nhập • Sự Vụ tại Galilêa • Hành trình lên Giêrusalem • Cuộc Khổ nạn, cái Chết và Phục Sinh • Chủ đề chính của các Tin Mừng Nhất Lãm: Rao giảng Nước Thiên Chúa hay lời Rao Giảng Ban Đầu.

Overview of the Synoptic Gospels

The Kingdom of God • Immanence of the Kingdom (Mk 1:15) • Marked by freedom from bondage and oppression (Lk 4:16-21) • Even when undeserved, mercy of God (e.g. Luke 15) • God is Abba (Mk 14:36) • Need to live a reformed life and conversion of heart (Mt 6:21) • Forgiveness (see e.g. Mt. 5:38-42) • Need for sincerity, sin starts in the heart (Mt. 5:28) • Eschatological dimension (Mt 22)	Nước Thiên Chúa • Tinh nội tại của Nước Trời (Mc 1:15) • Được đánh dấu bởi việc giải phóng khỏi nô lệ và áp bức (Lc 4:16-21) • Ngay cả khi không xứng đáng, lòng thương xót của TC (e.g. Lc 15) • Thiên Chúa là Cha (Mc 14:36) • Cần sống một đời sống cải thiện và hoán cải tâm hồn (Mt 6:21) • Tha thứ (see e.g. Mt. 5:38-42) • Cần chân thành, tội bắt đầu từ long người (Mt. 5:28) • Bình diện cánh chung (Mt 22)

Overview of the Synoptic Gospels

Miracles as signs and means of proclaiming the kingdom • See answer to John's disciples: Lk 7:18-22 • Physical healing follows and makes manifest spiritual healing (e.g. Mk 2:1-11) • Healing as mark of God's triumphant will (Is 35:4-6a) ▪ Power over demons ▪ Power over nature ▪ Power over physical ailments ▪ Power over death	Các phép lạ là dấu chỉ và phương tiện để rao giảng Nước TC • Xem câu trả lời cho môn đệ Thánh Gioan : Lc 7:18-22 • Chữa lành thể xác đi kèm và tỏ lộ việc chữa lành tinh thần (t.d. Mc 2:1-11) • Chữa lành là dấu tích của ý chí chiến thắng của Thiên Chúa (Is 35:4-6a) ▪ Quyền năng trên ma quỷ ▪ Quyền năng trên thiên nhiên ▪ Quyền năng trên bệnh tật ▪ Quyền năng trên sự chết

Distinctive use of Parables

- The word parable comes from the Greek παραβολη meaning “to throw together” or “to throw alongside”
- Extended metaphors making use of everyday Galilean situations
- Often contain situations that are deliberately shocking – we might miss this because of the separation in time and culture from the original context
- Parables are not allegories – though early Christians tended to allegorize parables
- Forces hearers to engage the subject.

- Từ dụ ngôn có gốc Hy Lạp là παραβολη nghĩa là “ném chung” hay “ném bên cạnh”
- Các ẩn dụ được mở rộng khi sử dụng các tình cảnh thường nhật ở Galilêa
- Thường có những tình cảnh cố ý làm giật gân – chúng ta có thể không biết điều này vì sống quá xa thời điểm và bối cảnh văn hóa của bản văn.
- Các dụ ngôn thường không phải là ngụ ngôn – dù các Kitô hữu thời sơ khai có khuynh hướng ngụ ngôn hóa các dụ ngôn
- Bất người nghe phải tham gia vào chủ đề.

Matthew’s Gospel

Was written for the Jews to demonstrate that Jesus fulfils the Jewish Scriptures.

- genealogy illustrating the descent of Jesus from Abraham, father of the Jews, and from king David
- Jesus as the New Moses
 - Sermon on the Mount (5-7)
 - Sermon on the Apostles (10) - Mission
 - Sermon on the Kingdom (13) – use parables
 - Sermon on Leadership and Church Life (18)
 - Sermon on the Last thing (24-25)

Được viết cho người Do Thái để chứng minh rằng Chúa Giêsu đã làm tròn Thánh Kinh Do Thái.

- gia phả trình bày gốc gác của Chúa Giêsu từ Abraham, tổ phụ dân Do Thái và từ vua David.
- Chúa Giêsu là Môsê mới
 - Bài giảng Trên Núi (5-7)
 - Bài giảng về các Môn Đệ (10) – Truyền Giáo
 - Bài giảng về Nước Trời (13) – sử dụng các dụ ngôn
 - Bài giảng về Lãnh Đạo và Đời Sống Hội Thánh (18)
 - Bài giảng về Cảnh Chung (24-25)

Matthew’s Gospel

These five sermons are messages of hope and encouragement to His disciples in troubled times.

- God the Father always loves us and blesses us as His children. He knows our needs and always cares for us. Because of that we must trust in the providence of God.
- Because we have the same Father in Heaven, we also must love each other as God has loved us
- As Jesus’ disciples we are sent by the Lord to go proclaiming this Good News to others and in the name of the Lord, heal them and help them.

Năm bài giảng này là các sứ điệp hy vọng và khích lệ cho các môn đệ trong những lúc khó khăn.

- TC Cha luôn yêu thương và chúc phúc cho ta như con cái Ngài. Ngài biết chúng ta cần gì và luôn sẵn sóc cho chúng ta. Chính vì thế chúng ta phải tin cậy vào sự quan phòng của TC.
- Vì chúng ta có cùng một Cha trên Trời, nên chúng ta cũng phải thương yêu nhau như Chúa yêu thương chúng ta
- Là môn đệ Chúa, chúng ta được Chúa sai đi loan báo Tin Mừng này cho những người khác và thay mặt Chúa chữa lành và giúp đỡ họ.

Mark's Gospel

Was written for the persecuted Christians in Rome.

- primarily catechetical and given to us as preaching: Jesus is described as 'Christ' and 'Son of God' in the opening of the gospel
- provide a rich christology
- The first words Jesus speaks in Mark's gospel proclaim the coming of the kingdom, or reign, of God
- Jesus proclaims God's victory, the certain arrival of the reign of God, and he demonstrates the reality of that victory in his mighty deeds, which we describe as miracles.

Được viết cho các Kitô hữu đang bị bách hại ở Rôma.

- TM chủ yếu là giáo lý và được ban cho chúng ta như bài giảng: Chúa Giêsu được mô tả như 'Đức Kitô' và 'Con Thiên Chúa' trong câu mở đầu.
- cung cấp một Kitô học phong phú.
- Các lời đầu tiên của Người trong TM Marcô công bố sự trị đến của Nước hay triều đại Thiên Chúa
- Chúa Giêsu công bố chiến thắng của Thiên Chúa, sự chắc chắn trị đến của Nước Thiên Chúa, và Người chứng tỏ thực tại của chiến thắng ấy bằng các việc cả thể của Người, mà chúng ta gọi là phép lạ.

Mark's Gospel

Was written for the persecuted Christians in Rome.

- Jesus made the difficult and dangerous journey to Jerusalem, where after a brief ministry he will be arrested, tortured and executed.
- Mark effectively portrays the steadfast commitment of Jesus to do the will of the Father by making the lonely journey to the cross.
- The journey of Jesus to Jerusalem is also a journey of the disciples who accompany him, struggling to come to terms with his fate.
- The suffering and crucifixion of Jesus are presented with great realism by Mark. At Jesus' death it is the Roman centurion who proclaims his greatness.

Được viết cho các Kitô hữu đang bị bách hại ở Rôma.

- Chúa Giêsu làm cuộc hành trình khó khăn và nguy hiểm lên Giêrusalem, nơi mà sau một thời gian phục vụ ngắn, Người bị bắt, bị tra tấn và hành quyết.
- Marcô mô tả cách hiệu quả quyết tâm kiên định làm theo Ý Chúa Cha của Chúa Giêsu bằng cuộc hành trình cô đơn đến thập giá.
- Cuộc hành trình của Chúa Giêsu lên Giêrusalem cũng là một cuộc hành trình của các môn đệ đồng hành với Người, đấu tranh để chấp nhận số phận của mình.
- Cuộc khổ nạn và đóng đinh của Chúa Giêsu đã được Mc trình bày rất hiện thực. Khi Chúa Giêsu chết, chính viên bách hại trưởng Rôma công bố sự cao cả của Người.

Luke's Gospel

Was written for the Gentile Christians.

- The story of the birth of Jesus is set in the context of world history,
- The ministry of Jesus begins with the visit of Jesus to Nazareth, where, by reading words from the Book of Isaiah, he proclaims the purpose of his mission.
- Jesus reaches out to the sinners, to the sick, to those who are poor, to those whom society rejects, to the foreigners.
- Throughout his gospel he recounts the ministry of Jesus to women, and their ministry to him.... Women follow Jesus even on the road to Calvary.

Được viết cho các Kitô hữu gốc Dân Ngoại.

- Câu chuyện giáng sinh của Chúa Giêsu được đặt trong bối cảnh lịch sử thế giới.
- tác vụ (của Chúa Giêsu) bắt đầu với chuyến viếng thăm Nazareth của Người, ở đó, khi đọc các lời từ Sách Ngôn Sứ Isaia.
- Chúa Giêsu đến cùng những người tội lỗi, bệnh tật, nghèo khó, những người bị xã hội ruồng bỏ, các ngoại kiều.
- Trong suốt TM, ngài kể lại sự vụ của Chúa Giêsu cho các phụ nữ, và tác vụ của họ với Người ... Các phụ nữ theo Chúa Giêsu, ngay cả trên đường đến Núi Sọ.

Closing Prayer

O loving and gracious God,/ Father of all,/ you bless your people in every time and season/ and provide for their needs through your providential care./ Your Church is continually in need of priests, deacons, sisters and brothers/ to offer themselves in the service of the Gospel by lives of dedicated love. Open the hearts of your sons and daughters/ to listen to your call in their lives./ Give them the gift of understanding/ to discern your invitation/ to serve you and your Church./ Give them the gift of courage to follow your call./ May they have the spirit of young Samuel/ who found fulfillment in his life/ when he said to you,/ "Speak Lord, for your servant is listening."/ We ask this through Jesus Christ,/ our Lord and Redeemer./ Amen./
